Pedagogisch werkplan
De Kleine Beer

Onderdeel van het pedagogisch beleidsplan SKPR

Stichting Katholieke Peuteropvang Rotterdam

School voor katholiek basisonderwijs
Paus Joannes

Januari 2026

Inhoud

Inleiding 3
Hoofdstuk 1 Verantwoorde dagopvang 4
1.1 Emotionele veiligheid 4
1.2 Persoonlijke competentie 5
1.2.1 Gezonde levensstijl 6
1.3 Sociale competentie 7
1.4 Morele competentie 8
Hoofdstuk 2 Organisatie en voorschoolse educatie 9
2.1 Dagprogramma 9
2.2 Groepsgrootte 9
* Op woensdagen is het aanbod voor de 3+ groep. 10
2.2.1 Stamgroepen 10
2.2.2 Activiteiten buiten de stamgroep 10
2.3 Wenbeleid 11
2.4 VE-uren 12
2.5 VE-programma 13
2.6 Speelleeromgeving 14
2.7 De ontwikkelingsgebieden 15
2.8 Kindvolgsysteem 16
2.9 Samenwerking met ouders 17

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch werkplan van het kindercentrum de Kleine Beer behorende bij de Paus Joannes school, als onderdeel van het pedagogisch beleidsplan van de SKPR. In het pedagogisch beleidsplan staat de visie en werkwijze van de SKPR. Het geldt voor alle locaties en beschrijft waar we als organisatie voor staan. Daarnaast heeft elke locatie afzonderlijk een pedagogisch werkplan waarin voor ouders en medewerkers wordt beschreven op welke wijze het beleid in de praktijk toegepast wordt. Tezamen met het pedagogisch beleidsplan vormt dit het pedagogisch beleid voor ons kindercentrum.

Het werkplan wordt evenals het pedagogisch beleidsplan van de SKPR actueel gehouden. De uitvoering van het plan wordt jaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Indien er omstandigheden op ons kindercentrum veranderen, wordt het plan ook tussentijds aangepast.

Bij kindercentrum de Kleine Beer, wordt opvang verzorgd voor kinderen van 2 - 4 jaar.

Hoofdstuk 1 Verantwoorde dagopvang

In dit hoofdstuk wordt specifieke informatie weergegeven over een aantal zaken die worden beschreven in het pedagogisch beleidsplan van de SKPR. U leest hier hoe er vorm wordt gegeven aan de emotionele veiligheid; persoonlijke competentie; sociale competentie en morele competentie. De informatie die hierin beschreven wordt is aanvullend op de basis die beschreven is in het pedagogisch beleidsplan en sluit aan bij onze visie 'Wie je ook bent, je hoort erbij!'.

1.1 Emotionele veiligheid

Onze jonge kind professionals dragen op verschillende manieren bij aan het creëren van een veilige omgeving voor kinderen. Op de eerste plaats zorgen wij voor een fysieke veiligheid, zoals beschreven in ons beleid veiligheid en gezondheid. Daarnaast is emotionele veiligheid van groot belang. Het is essentieel dat kinderen zich zowel in de groep als bij de jonge kind professionals emotioneel veilig voelen. Wanneer kinderen zich emotioneel veilig voelen, ontstaat er ruimte voor hun ontwikkeling. Dit gevoel van veiligheid biedt kinderen de mogelijkheid om te spelen, contact te maken met andere kinderen en nieuwe ontdekkingen te doen. Het stelt hen in staat om te experimenteren en zich verder te ontwikkelen.

Elk kind is uniek en daar stemmen wij onze begeleiding op af. Wij benaderen kinderen op een warme en respectvolle wijze. De informatie van de ouders over de ontwikkeling van hun kind is daarbij van belang. Vanaf de start in de peutergroep koppelen we de signalen die het kind laat zien terug aan de ouders om zo te leren begrijpen wat het kind bedoelt. Bij binnenkomst wordt elk kind, samen met de ouder, één-op-één begroet en gezien door de jonge kind professional. Dit korte contactmoment biedt ruimte om de stemming en gevoelens van het kind te peilen. Tijdens het vrij spelen kan er daardoor bewust worden aangesloten bij de signalen die het kind laat zien.
We observeren dagelijks de basiskenmerken, die voorwaarde zijn voor een optimale ontwikkeling omdat ze iets zeggen over het welbevinden van het kind. Spelen en ontwikkelen gaan hand in hand.
Middels spel nodigen we kinderen uit om deel te nemen aan de activiteiten. Meedoen mag, maar het moet niet. We volgen het kind in wat het nodig heeft, en stemmen af op zijn of haar ontwikkelbehoefte en welzijn op dat moment.

In de groepsruimte is het spelmateriaal grotendeels 'speelklaar' aangeboden. Dit betekent dat kinderen zelfstandig kunnen kiezen waarmee ze willen spelen. Doordat het materiaal vrij toegankelijk is, worden kinderen uitgenodigd om eigen keuzes te maken en te kiezen wat bij hen past. Zo stimuleren we hun zelfstandigheid én zelfvertrouwen.
Bij de start van een nieuw thema betrekken we kinderen, van jongs af aan, door hen mee te laten denken over wat ze graag willen leren. Binnen de duidelijke structuur die we bieden is er ook ruimte voor de eigen inbreng van het kind. De jonge kind professional straalt een open, respectvolle houding uit en reageert op het kind met een open blik of gerichte vraag. Zo voelt het kind zich gezien en gehoord. Deze benadering wordt ook doorgetrokken naar de groepen 1-2 van de Paus Joannesschool, waar het

spelend leren centraal staat.
Het kind wordt op een warme en respectvolle wijze benaderd. Er wordt uitgegaan van het positieve en er wordt zoveel mogelijk benoemd wat het kind al wel kan. Doordat er dagelijks geobserveerd wordt wat de kinderen al wel kunnen, wordt zichtbaar op welk gebied en op welke wijze het kind zich nog verder kan ontwikkelen. Door te benoemen wat al goed gaat, leggen we de focus op gewenst gedrag. We maken het kind bewust van wat al goed gaat, waarmee we het kind uitdagen om zich verder te ontwikkelen. Daarnaast wordt er ook duidelijk aangegeven als het kind iets doet wat niet mag. Wanneer een kind gedrag laat zien dat niet wenselijk is, luisteren de jonge kind professionals door actief, ze observeren en benoemen wat het kind voelt en wilt. Indien nodig wordt het ongewenst gedrag benoemd. Het ongewenste gedrag wordt dan afgewezen en niet het kind zelf. Zo leert het kind wordt dat gevoelens als boosheid of frustratie echte gevoelens zijn, en op welke manier ze hiermee om kunnen gaan.

1.2 Persoonlijke competentie

Wij zien kinderen als levenskunstenaars: iemand die van betekenis is voor de ander en om kan gaan met voorspoed en tegenslag. Door kinderen steeds meer vrijheid en ruimte te geven om zelf dingen te ontdekken en zelfstandig te ondernemen wordt het zelfvertrouwen gestimuleerd. Vanuit dit zelfvertrouwen leren zij verantwoordelijkheid te nemen, zowel voor zichzelf als voor anderen en de omgeving.

Jonge kinderen hebben een sterke bewegingsdrang en willen graag hun grenzen verleggen. Wij bieden de kinderen activiteiten die aansluiten bij hun interesses en tegelijkertijd de motorische ontwikkeling stimuleren. Onder andere fietsen, steppen, glijden, klimmen en hangen vergroten het gevoel voor evenwicht en behendigheid, wat bijdraagt aan de groei van hun zelfvertrouwen. Per dagdeel gaan de kinderen minimaal één keer naar buiten. Er is tevens een nascholing gevolgd door de jonge kind professionals op het gebied van de motoriek. Door middel van scholing van de jonge kind professionals op het gebied van de motoriek en de aanschaf van uitdagende materialen wordt het kind gestimuleerd om vrij te spelen en zelf keuzes te maken in wat zij wil, kan en durft. Muziek is daarbij tevens een belangrijk middel. Spel is een belangrijk middel om de ontwikkeling van de verschillende cognitieve vaardigheden te stimuleren. Wij bieden betekenisvolle activiteiten en uitdagende materialen aan, waarmee de kinderen kunnen experimenteren en ervaren. Deze spelmomenten worden door de jonge kind professionals benut om onder andere aandacht te besteden aan de ontluikende gecijferdheid en geletterdheid. Naast de momenten van spel op de groep worden betekenisvolle activiteiten gecreëerd aan de hand van het thema. Deze activiteiten worden aangepast op het ontwikkelingsniveau van het kind aangeboden om de cognitieve vaardigheden te stimuleren. Ook tijdens deze verschillende activiteiten wordt gebruik gemaakt van diverse uitdagende materialen en staat ontdekken en ervaren centraal. De ontwikkeling van taalvaardigheden neemt gedurende de gehele dag een centrale plaats in. Door middel van taal kun je communiceren met een ander, maar kun je ook nieuwe dingen leren. Gedurende de dag worden de kinderen ondergedompeld in een talige omgeving. De taalontwikkeling wordt gestimuleerd met behulp van gestructureerde en opbouwende activiteiten, aan de hand van het vastgestelde thema.

De methode Uk & Puk wordt gebruikt als leidraad. Daarnaast heeft Logo3000 een centrale rol bij het aanleren van nieuwe woorden en begrippen. Deze en alle andere activiteiten worden zowel actief als passief, aangepast op het ontwikkelingsniveau van het kind, aangeboden. Het meespelen en observeren van de taalontwikkeling is hierbij van belang. Spelenderwijs aansluiten bij het kind en daarbij oog hebben voor belangrijke voorwaarden zoals beurtgedrag, oogcontact en imitatie zijn daarbij van belang. Activiteiten worden individueel of in kleine groepjes aangeboden. Op de groep zijn veel materialen en activiteiten beschikbaar waarmee de fijne motoriek kan worden geoefend. Wij denken hier bijvoorbeeld aan: constructiemateriaal, zand, kralen, prikpennen, scharen, teken- en schildermaterialen. Wij vinden het belangrijk om kinderen de kans te geven hun innerlijke beleving vorm te geven. We bieden hier regelmatig verschillende materialen voor aan zoals: klei, verf, lijm, papier, karton, stof en garens en kosteloos materiaal. Om met deze materialen te kunnen creëren, leren we de kinderen werken met verschillende ‘gereedschappen’ zoals de eigen handen, allerlei kwasten, lijm en plakband. De ontwikkeling van creatieve vaardigheden houdt wat ons betreft niet op bij beeldende vorming. Er wordt ook veel aandacht besteed aan muzikale activiteiten en doen alsof-spel. Het creatief bezig zijn is een belangrijk middel om jezelf te uiten.

De zelfstandigheid van kinderen en het nemen van initiatief wordt gestimuleerd door de kinderen zoveel mogelijk zelf te laten doen en ervaren. De beroepskrachten zorgen voor een veilige omgeving door middel van voordoen, samendoen en het vervolgens zelf laten doen. Voorbeelden hiervan zijn: handen wassen en afdrogen, naar het toilet gaan, de jas aan- en uittrekken, de jas ophangen en opruimen van het spelmateriaal. Er wordt ingespeeld op datgene waar het kind op dat moment aan toe is. Binnen de peutergroepen, en de gehele school, maken we kinderen bewust van wat zij nog willen leren en wat zij na een tijd al kunnen. Het vergroten van de zelfstandigheid is daar een voorbeeld van.

1.2.1 Gezonde levensstijl

Bewegen gebeurt natuurlijk niet alleen buiten, maar ook binnen. Naast genoeg bewegen is gezond eten en drinken een factor die bijdraagt aan de gezondheid.

Op de peutergroep hechten wij veel waarde aan een gezonde leefstijl. Tijdens het eetmoment krijgen de kinderen groente en fruit aangeboden. Wanneer ouders moeite hebben om dit zelf mee te geven, ondersteunt de school door groente en fruit beschikbaar te stellen. Er is altijd een voorraad aanwezig waar kinderen gebruik van kunnen maken, zodat ieder kind dagelijks groente en fruit kan eten.

Traktaties die door ouders of kinderen worden meegenomen, geven wij mee naar huis. Op deze manier kunnen ouders zelf beslissen of de traktatie past binnen de gezonde leefstijl die zij voor hun kind belangrijk vinden.

Naast gezonde voeding vinden wij dagelijkse beweging van groot belang. Kinderen krijgen elke dag de ruimte om buiten te spelen. Hier kunnen zij fietsen, klimmen, balanceren en rennen, waardoor zij hun motorische vaardigheden ontwikkelen. Bij slecht

weer zorgt de jonge kind professional voor voldoende beweging binnen, bijvoorbeeld door een parcours uit te zetten in het lokaal of op de gang.

1.3 Sociale competentie

Binnen onze kindercentra is het een grote meerwaarde dat kinderen zich in een groep bewegen. Hier maken ze samen plezier, werken ze samen, helpen ze elkaar en leren ze van en met elkaar. Dit bevordert de verbondenheid en het respect tussen kinderen. We zorgen voor een omgeving waarin kinderen zich veilig voelen om deze vaardigheden te oefenen en te ontwikkelen, en waarbij ze leren dat iedereen gelijkwaardig is en recht heeft op een stem.

We werken met het programma De Vreedzame School, een compleet programma dat gericht is op het versterken van sociale competentie en het bevorderen van democratisch burgerschap. De groep en school worden beschouwd als een leefgemeenschap, waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen en waarin kinderen leren om samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen.
Kinderen ervaren dat zij verantwoordelijk zijn voor elkaar en voor de gemeenschap, en leren open te staan voor verschillen tussen mensen. Vanuit de Vreedzame School leren kinderen respect te hebben voor zichzelf en voor de ander. Samen vormen we een maatschappij in het klein. Alleen ga je sneller, samen kom je verder!
Deze visie op samenleven is ook op andere niveaus zichtbaar: teamleden werken nauw samen met elkaar en met ouders om gezamenlijk het beste uit ieder kind te halen

We zetten in op actief burgerschap: ieder mens is immers onderdeel van de maatschappij en kan zijn steentje bijdragen om de wereld een stukje mooier te maken. We kunnen de toekomst niet voorspellen, maar we kunnen ons er wel op voorbereiden!

In onze peutergroepen wordt veel aandacht besteed aan het stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. Het is belangrijk dat zij zich veilig voelen. Dit is een belangrijke voorwaarde om actief deel te durven nemen aan spel en activiteiten. Wanneer een kind hoge betrokkenheid ervaart, kan het tot ontwikkeling komen.

Samen spelen en delen is voor jonge kinderen nog vaak lastig. Wanneer kinderen bij ons op de peutergroep starten, hebben zij net ontdekt dat je reacties kunt uitlokken bij andere kinderen en volwassenen. Ze worden zich steeds bewuster van wat ze wel en niet willen. De beroepskrachten ondersteunen hen in het uiten van deze gevoelens en behoeften. We vinden het belangrijk dat kinderen leren samen spelen en delen met anderen. In groepsverband komt dit aan bod tijdens gezamenlijke activiteiten zoals fruit eten en het vieren van verjaardagen.

Spel in de hoeken is een uitgelezen kans om kinderen te begeleiden in hun interactie met anderen, het luisteren naar elkaar en het oefenen van samenspel.

Kinderen leren zichzelf steeds beter kennen., en het omgaan met emoties en gevoelens maakt daar deel van uit. De jonge kind professionals ondersteunen kinderen in het herkennen, uiten, benoemen en verantwoorden van hun gevoelens. Zo ervaren zij dat hun gevoelens worden gezien en gerespecteerd.

We vinden het belangrijk dat kinderen vertrouwen krijgen in hun eigen kunnen. Daarom stimuleren we hen om zelf aan te geven wanneer ze een bepaalde situatie of bepaald gedrag niet leuk vinden. Met behulp van emotiekaarten worden regelmatig de verschillende gevoelens besproken en benoemd.

1.4 Morele competentie

We bevorderen de ontwikkeling van morele competentie bij kinderen door hen te helpen respectvolle keuzes te maken en de gevolgen van hun gedrag te begrijpen. We moedigen kinderen aan om zorgzaam en rechtvaardig met elkaar om te gaan. Door zelf het goede voorbeeld te geven en kinderen actief te betrekken bij het bespreken van morele dilemma's, leren zij verschillende standpunten te begrijpen en met elkaar in gesprek te gaan.

Binnen onze peutergroep en school worden kinderen en ouders op een vriendelijke, positieve en bovenal respectvolle manier benaderd. Om een speelleeromgeving te creëren waarin iedereen zich veilig en welkom voelt, hanteert de peutergroep, in samenspraak met de Paus Joannesschool, een aantal gezamenlijke grondwetregels. Deze gelden voor alle betrokkenen bij zowel de peutergroepen als de school, en zijn zichtbaar door het hele gebouw:

- Wij zorgen ervoor dat iedereen erbij hoort
- Wij zorgen ervoor dat iedereen zich veilig voelt en zichzelf kan zijn
- Wij lossen conflicten samen op
- Wij helpen elkaar
- Wij dragen allemaal een steentje bij

Hoofdstuk 2 Organisatie en voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk wordt specifieke informatie beschreven over de organisatie van het kindercentrum.

2.1 Dagprogramma

Op de groep hanteren we een dagindeling, welke op de groep inzichtelijk is. Dit is een richtlijn voor de kinderen en de jonge kind professionals. De kinderen herkennen het ritme van de dag, wat veiligheid en structuur biedt. Tegelijkertijd biedt de planning ook ruimte om, indien nodig, hiervan af te wijken. Dit kan voorkomen bij bijzondere activiteiten of als de groep hierom vraagt. Hierbij blijft de emotionele veiligheid van de kinderen voorop staan.

De dagindeling van kindercentrum de Kleine Beer ziet er als volgt uit.

Kindercentrum De kleine Beer
Inloop
Vrije spelkeuze
Opruimen en grote kring
Vrij spelen en VE activiteit
Buitenspelen
Eten en drinken, verschoonmoment/toilet
Begeleid spel in de hoeken en vrije spelkeuze
Afsluitende kring activiteit

2.2 Groepsgrootte

Op onze locatie werken we met vaste groepen kinderen en een vast team van jonge kind professionals. We hebben 6 stamgroepen; IJsberen, Bromberen, Wasberen, Koalaberen, IJsberen en Bromberen en de Wasberen en Koalaberen. Een stamgroep is een vaste groep kinderen met een eigen stamgroepruimte.
De werktijden van de pedagogisch professionals kunnen variëren in verband met individuele regelingen van werktijdfactor (WTF-uren). Ongeacht deze variatie is iedere pedagogisch professional op werkdagen verplicht aanwezig te zijn van 08:00 tot 15:15 uur, met uitzondering van medewerkers die een halve dag werken. De vaste pauzetijden op reguliere werkdagen is van 11:30 tot 12:00 uur.
Voor medewerkers van de 3+ groep op woensdag kunnen de werktijden eveneens per medewerker variëren in verband met WTF-uren. In principe zijn zij op woensdag aanwezig van 08:00 tot 12:00 uur. De pauze vindt na de groep plaats, van 12:00 tot 12:30 uur.
Aan een stamgroep zijn vaste jonge kind professionals gekoppeld. In onderstaand schema wordt de verdeling van de groepen weergegeven.

Stamgroep	Leeftijd	Maximale aantal kinderen	Aantal jonge kind professional	Aantal stagiaires (bbl/bol)
IJsberen	2 - 4 jaar	16	2	1
Bromberen	2 - 4 jaar	16	2	1
Wasberen	2 - 4 jaar	16	2	0
Koalaberen	2 - 4 jaar	16	2	0
IJsberen en Bromberen*	3 - 4 jaar	16	2	1
Wasberen en Koalaberen *	3 - 4 jaar	16	2	0

* Op woensdagen is het aanbod voor de 3+ groep.

2.2.1 Stamgroepen

We werken zoveel mogelijk met vaste gezichten in de stamgroepen. Een kind wordt aan ten hoogste drie vaste jonge kind professionals gekoppeld, waarvan er per dag ten minste één aanwezig is in de stamgroep. We zorgen ervoor dat het voor ouders duidelijk is in welke groep hun kind zit en welke jonge kind professionals hier werken. De vaste gezichten per groep en het basisrooster per groep worden aan ouders tijdens de intake gecommuniceerd.

Soms heeft een ouder een extra dagdeel nodig. Als dit incidenteel is, dan wordt er in eerste instantie gekeken of dit mogelijk is op de eigen stamgroep. Mocht dit niet kunnen, dan wordt er gekeken naar mogelijkheden om het kind het extra dagdeel in een tweede stamgroep op te vangen. Ouders worden vooraf geïnformeerd over de periode dat het kind (tijdelijk) deel uit maakt van twee stamgroepen en geven van te voren schriftelijk akkoord op locatie.
Is er een structureel extra dagdeel nodig terwijl er op dat moment geen plek is in de vaste stamgroep, dan is het mogelijk dat het kind dat extra dagdeel in een tweede stamgroep geplaatst wordt. Zodra de mogelijkheid zich voordoet wordt het kind alle dagen in één stamgroep geplaatst. Ouders worden vooraf geïnformeerd over de periode dat het kind (tijdelijk) deel uit maakt van twee stamgroepen en geven van te voren schriftelijk akkoord op locatie.

2.2.2 Activiteiten buiten de stamgroep

Soms vinden er activiteiten plaats buiten de stamgroep met één of enkele kinderen, denk hierbij aan een activiteit in de kleuterbouw, speelzaal, gang of buitenruimte. De activiteiten die we buiten de stamgroep organiseren worden zorgvuldig en doordacht gepland. De stamgroep vormt daarbij altijd de veilige basis van waaruit kinderen op

ontdekking gaan. De beroepskracht-kindratio (BKR) wordt te allen tijde gewaarborgd, zowel op de stamgroep als tijdens de activiteit. Bij een activiteit als deze is er altijd één van de vaste gezichten jonge kind professional) aanwezig. Kinderen hebben bovendien altijd de mogelijkheid om terug te keren naar hun eigen stamgroep als zij dat willen of nodig hebben.

Bij de Kleine Beer vinden wij het belangrijk dat kinderen de wereld om zich heen ontdekken en beleven. Daarom organiseren wij jaarlijks een gezamenlijke activiteit buiten de opvang, zoals een bezoek aan kinderboerderij De Kooi en/of een speeltuin.

Naast dit jaarlijkse uitje ondernemen we regelmatig kleinere uitstapjes in de buurt. Denk hierbij aan een bezoek aan de supermarkt, de groenteboer of een wandeling in de natuur rondom het kindercentrum. Zo leren de peuters spelenderwijs over hun omgeving.

Al deze activiteiten worden altijd uitgevoerd met oog voor veiligheid en verantwoordelijkheid. We zorgen voor duidelijke afspraken, voldoende begeleiding en een passende voorbereiding. De manier waarop we de veiligheid waarborgen is vastgelegd in het Veiligheids- en Gezondheidsplan van de locatie. Hierin zijn de procedures en richtlijnen opgenomen die we hanteren om te zorgen voor een veilige speelleeromgeving, zowel binnen als buiten de peuteropvang. Met deze aanpak bieden wij de kinderen een veilige en rijke leeromgeving, zowel binnen als buiten de peuteropvang.

2.3 Wenbeleid

Wanneer er een kind op de groep start, kost het zowel kinderen als ouders tijd om te wennen aan deze nieuwe omgeving. De ruimte, de jonge kind professionals, de andere kinderen, gewoonten en afspraken zijn nieuw. De belangrijkste taak van onze jonge kind professionals is het creëren van een prettige en veilige sfeer, en dit doen we samen met de kinderen.

Tijdens het kennismakingsgesprek stemmen we af hoe we het wennen het beste kunnen aanpakken. Via regelmatig contact, zoals de dagelijkse overdracht of een gesprek met de mentor, kunnen ouders de eerste wenperiode goed volgen. Wennen is niet iets wat alleen in de eerste wendagen gebeurt, het is een proces dat tijd vraagt en zich over een langere periode uitstrekt.

De jonge kind professionals bespreken tijdens het intakegesprek met ouders wat de meest passende manier van wennen is voor hun kind. Voor het ene kind betekent dit dat het direct volledige dagdelen komt, terwijl voor een ander kind een geleidelijke opbouw in het aantal uren nodig is.
Afhankelijk van de reactie van het kind kunnen er afspraken worden gemaakt, bijvoorbeeld over het eerder ophalen of het onderhouden van tussentijds telefonisch contact tussen de jonge kind professionals en de ouders.
De jonge kind professionals begeleiden het kind intensief in deze wenperiode. Wanneer blijkt dat een kind zich nog niet op zijn gemak voelt, wordt er contact opgenomen met de

ouders. In overleg kan dan worden afgesproken dat het kind eerder wordt opgehaald, zodat het zich stap voor stap veilig en vertrouwd kan gaan voelen.

Zodra een peuter bijna vier jaar wordt en is ingeschreven bij de Paus Joannesschool, neemt de plaatsingsmedewerker van groep 1/2 contact op met de ouders. Tijdens dit gesprek wordt de eerste wenafspraak telefonisch gepland. De andere wenmomenten plannen ouders en de groepsleerkracht vervolgens samen in.
De jonge kind professional wordt geïnformeerd over de groep waarin de peuter zal gaan starten. Wanneer de peuter vier jaar is geworden, wordt hij of zij door alle kinderen en de jonge kind professionals van de peutergroep gezamenlijk naar de kleuterklas gebracht. Daar nemen zij afscheid van elkaar.

2.4 VE-uren

Binnen de locatie hebben alle kinderen vanaf 2,5 jaar recht op 480 uur VE-aanbod. Kinderen met een indicatie extra spelen en leren krijgen op deze 480 uur een uitbreiding naar 960 uur VE-aanbod. Het aanbod van 960 VE-uren per jaar geldt voor alle kinderen.

Binnen peutergroep De Kleine Beer zijn kinderen van twee jaar tot vier jaar van harte welkom. Tweejarigen zijn twee dagdelen per week welkom op de peutergroep.

Leeftijd	Aantal dagdelen	Uren per week	Aantal weken	Totaal aantal uur	Toelichting
2 – 2,5 jaar	2	6,75	20	135	Startaanbod voor alle kinderen vanaf 2 jaar

Zodra een peuter met indicatie de leeftijd van 2 jaar en 6 maanden bereikt, breiden de dagdelen uit naar vier dagdelen per week. Vanaf het moment dat de peuter 3 jaar is, komt daar een vijfde dagdeel bij en bezoekt het kind de peutergroep vijf dagdelen per week. De VE wordt gedurende 40 weken per jaar aangeboden.
Wanneer een kind met een indicatie extra spelen en leren wordt geplaatst op de peutergroep met de leeftijd van 2 jaar en 6 maanden, maakt deze peuter bij het bereiken van de leeftijd van 4 jaar gebruik van in totaal 970 uur VE. Daarmee voldoen wij aan de wettelijk gestelde urennorm van de VE.
Hieronder de berekening voor kinderen met een indicatie extra spelen en leren over de aangeboden VE-uren:

Leeftijd	Aantal dagdelen	Uren per week	Aantal weken	Totaal aantal uur	Toelichting
2,5 – 4 jaar	4	13,5	60	810	aanbod voor peuters met VE-indicatie

* 3 – 4 jaar (3+ groep)	1	4	40	160	* 3+ groep op woensdagochtend
Totaal aanbod VE-Uren				970	Voldoet aan de landelijke norm minimaal 960 uur

Voor kinderen zonder indicatie extra spelen en leren blijft het aanbod bij het bereiken van de leeftijd van 2 jaar en 6 maanden minimaal twee dagdelen per week. Vanaf het moment dat de peuter de leeftijd van 3,5 jaar bereikt, komt daar een derde dagdeel bij en bezoekt het kind de peutergroep drie dagdelen per week.
Wanneer een kind met een indicatie extra spelen en leren wordt geplaatst op de peutergroep met de leeftijd van 2 jaar en 6 maanden, maakt deze peuter bij het bereiken van de leeftijd van 4 jaar gebruik van in totaal 485 uur VE. Daarmee voldoen wij aan de wettelijk gestelde urennorm van de VE.
Hieronder de berekening voor kinderen zonder een indicatie extra spelen en leren over de, minimaal, aangeboden VE-uren:

Leeftijd	Aantal dagdelen	Uren per week	Aantal weken	Totaal aantal uur	Toelichting
2,5 – 4 jaar	2	6,75	60	405	Basisaanbod voor peuters zonder VE-indicatie
* 3 – 4 jaar (3+ groep)	1	4	20	80	* 3+ groep op woensdagochtend
Totaal aanbod VE-uren				485	Voldoet aan de landelijke norm minimaal 480 uur

* Mocht het in de toekomst voorkomen dat de woensdagochtendgroepen volledig bezet zijn, dan kunnen er op woensdagmiddag één of twee extra VE-groepen worden geopend. Hiervoor zijn op onze locatie voldoende ruimte en gekwalificeerde pedagogisch professionals beschikbaar. Op deze manier zorgen we ervoor dat ook bij een toename van het aantal 3-jarigen alle kinderen het volledige aantal vereiste VE-uren kunnen blijven ontvangen.

2.5 VE-programma

Binnen ons kindercentrum werken wij doelgericht aan de ontwikkeling van jonge kinderen door middel van een erkend VE programma. Dit programma vormt de basis

voor onze pedagogische en educatieve aanpak en sluit aan bij de ontwikkelbehoeften van de kinderen in onze groep. Het programma biedt houvast voor het stimuleren van de brede ontwikkeling en wordt op een speelse, thematische manier aangeboden.

De werkwijze binnen ons team is erop gericht om vanuit betrokkenheid en spelend leren aan te sluiten bij de belevingswereld van de kinderen. In onze dagelijkse praktijk is het VE-programma zichtbaar in de inrichting van de groepsruimte, de thematische activiteiten, en de manier waarop jonge kind professionals met kinderen communiceren en inspelen op hun ontwikkeling.

Uk & Puk
Bij kindercentrum de Kleine Beer hanteren wij een thematische werkwijze. Dit houdt in dat wij gedurende het jaar verschillende thema's aanbieden die nauw aansluiten bij de belevingswereld van de peuters. Door aan te sluiten bij wat kinderen bezighoudt, vergroten we hun betrokkenheid en nieuwsgierigheid.
Middels een aantal programma's wordt op een gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling. De VE-activiteiten worden alle 4 de dagdelen aangeboden.
Op het kindercentrum wordt gewerkt aan de hand van thema's, Logo3000 en de methode Uk & Puk als leidraad. De thema's zijn verweven in het dagelijks handelen binnen de peutergroepen en het werken met de kinderen. De belevingswereld van de kinderen staat centraal. De thema's en Logo3000 vormen een doorgaande lijn naar groep 1-2. De thema's van de peutergroepen en de groepen 1-2 worden zoveel mogelijk op elkaar aangesloten.

Het uitgangspunt van het programma is het verbeteren van de taalontwikkeling van de kinderen. Daarbij geeft het programma de jonge kind professionals de mogelijkheid om binnen de groep rekening te houden met verschillen tussen kinderen in de taalontwikkeling. Er is daarnaast ook veel aandacht voor de ontwikkeling van sociaal communicatieve vaardigheden en het voorbereidend rekenen.

2.6 Speelleeromgeving

De ruimtes en de inrichting zijn van invloed op de manier waarop kinderen zich gedragen en ontwikkelen. We zorgen er voor dat spelmateriaal aansluit bij de verschillende ontwikkelingsgebieden. Verschillende ervaringen opdoen en werken met gevarieerde materialen draagt bij aan het verder ontwikkelen van de talenten van onze kinderen.

Hiervoor maken wij gebruik van diverse hoeken die zorgvuldig zijn ingericht om de ontwikkeling van kinderen op verschillende gebieden te stimuleren.
- huishoek: een ruimte met onder andere een keuken, tafel, stoelen, servies, poppen en een bed.
- bouwhoek: een hoek met foamblokken, houten blokken, constructiemateriaal en duplo.
- ontdektafel: een tafel waar sensorisch spel wordt gestimuleerd met o.a. zand, water, schelpjes, blaadjes, pasta en schepjes.
- leeshoek: een gezellige ruimte met boeken, een bankje en zitzakken.

- puzzel- en spellenhoek: een ruimte waarin de kinderen de ruimte hebben om aan de slag te gaan met cognitieve ontwikkelingsmateriaal.
- beweeghoek: Een ruimte waarin vrij bewegen wordt gestimuleerd. Dit is op onze peutergroepen geen vaste hoek. De ruimte die wij normaal gesproken gebruiken voor de grote kring wordt ingezet om te kunnen bewegen. Deze ruimte wordt voorzien van evenwichtsbalken, ballen, klimblokken voor de motorische ontwikkeling

De hoeken in de groep worden zoveel mogelijk aangepast aan het actuele thema. Op deze manier kunnen de kinderen het thema op een natuurlijke, spelenderwijze manier beleven en verwerken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een huishoek dat wordt omgetoverd tot supermarkt, een bouwhoek waarin een dierentuin gebouwd wordt, of een leeshoek met thematische boeken en materialen.

Ons thematisch aanbod is doordacht opgebouwd en biedt structuur, herhaling én uitdaging. Zo creëren wij een rijke speelleeromgeving waarin peuters zich optimaal kunnen ontwikkelen.

2.7 De ontwikkelingsgebieden

De activiteiten zijn gekoppeld aan het VE-thema. Verschillende ontwikkelingsgebieden komen in de activiteiten terug.

Binnen peutergroep de Kleine Beer staat een rijke en brede ontwikkeling van het kind centraal. De jonge kind professionals creëren per thema doelgerichte, speelse leeromgevingen waarin de peuters worden gestimuleerd op verschillende ontwikkelingsgebieden. Hieronder wordt concreet omschreven hoe wij elk ontwikkelgebied stimuleren:

Taalontwikkeling
Interactie tussen kinderen onderling en tussen kinderen en de jonge kind professionals is een belangrijk middel om taal te oefenen en te stimuleren. De jonge kind professionals nemen hierin een actieve en ondersteunende rol. Door een open, geïnteresseerde houding uit te stralen, moedigen zij kinderen aan om te vertellen, vragen te stellen en zich te uiten. Dit gebeurt onder andere door het stellen van open vragen, het benoemen van handelingen of gebeurtenissen, en het inspelen op wat het kind op dat moment laat zien of zegt. Daarnaast geven de jonge kind professionals een goed en breed taalaanbod en wordt het goede voorbeeld teruggegeven wanneer een kind zich niet goed kan verwoorden. Taal is verweven met alle activiteiten gedurende de dag, zowel in spelvorm, thematische activiteiten van Uk & Puk als in spontane gesprekken. Kinderen worden uitgedaagd om nieuwe woorden te ontdekken, zinnen te vormen en met anderen in gesprek te gaan.

Binnen de peutergroep werken we schoolbreed met Logo3000, een woordenschatprogramma dat aansluit bij de thema's die centraal staan binnen de groep. De woorden uit Logo3000 worden visueel ondersteund in het lokaal, waardoor ze zichtbaar en herhaald worden aangeboden. De jonge kind professionals:
- Introduceren nieuwe woorden binnen betekenisvolle contexten;

- Zingen dagelijks liedjes die aansluiten bij het thema;
- Lezen voor uit prentenboeken en voeren gesprekken met de kinderen over de inhoud;
- Voeren dagelijks gesprekken met de peuters, waarbij zij uitbreiden op het taalgebruik van het kind.

Motorische ontwikkeling
De fijne en grove motoriek van de peuters wordt actief gestimuleerd door middel van een gevarieerd aanbod van activiteiten. De jonge kind professionals:
- Bieden knutselactiviteiten aan die gericht zijn op het stimuleren van de fijne motoriek zoals knippen, plakken en tekenen;
- Organiseren bouwactiviteiten met blokken en constructiemateriaal;
- Creëren beweegsituaties binnen en buiten waarbij peuters kunnen rennen, springen, klimmen en rollen;
- Spelen regelmatig bewegingsspelletjes waarin coördinatie, evenwicht en lichaamsbewustzijn centraal staat.

Sociaal-emotionele ontwikkeling
De Vreedzame School biedt ons handvatten om kinderen op jonge leeftijd te ondersteunen in hoe zij positief met zichzelf en anderen kunnen omgaan. De jonge kind professionals:
- Benoemen emoties, stimuleren empathie en ondersteunen de kinderen in het verwoorden van gevoelens en behoeften;
- Geven kinderen verantwoordelijkheid in kleine taken, passend bij hun leeftijd;
- Bevorderen een veilige en respectvolle groepssfeer;
- Leren kinderen op een speelse manier samenwerken, delen en rekening houden met elkaar.

Cognitieve ontwikkeling
De jonge kind professionals stimuleren de denkontwikkeling van peuters door hen actief te betrekken bij het thema, ruimte te geven voor eigen initiatief en in te spelen op hun nieuwsgierigheid Zij:
- Prikkelen de nieuwsgierigheid van het kind door ruimte te bieden voor onderzoekend en ontdekkend spel;
- Introduceren begrippen als kleuren, vormen, aantallen en ordenen binnen spel en thematische activiteiten;
- Geven ruimte aan het kind om problemen zelfstandig of samen met anderen op te lossen;
- Ondersteunen het spel en verrijken het met educatieve elementen, passend bij de ontwikkelingsfase van het kind.

2.8 Kindvolgsysteem

We houden het welbevinden van ieder kind in de gaten. Hierbij kijken we of een kind zich prettig en op zijn gemak voelt. Binnen de peutergroep en de groepen 1-2 doen wij dit middels het observatie-instrument KIJK!. Naast het welbevinden worden de onderstaande ontwikkelingslijnen door de jonge kind professionals ingevuld:
- Indien van toepassing: risicofactoren peuters;

- Betrokkenheid;
- Omgaan met zichzelf – zelfbeeld;
- Relatie met anderen (kinderen);
- Spelontwikkeling;
- Zelfredzaamheid – taakgerichtheid;
- Gecijferdheid;
- Cognitieve ontwikkeling – logisch denken;
- Spraak-taalontwikkeling;
- Geletterdheid.

Binnen de peutergroepen neemt de mentor het initiatief om op de volgende momenten te observeren en te registreren. Wij hebben ervoor gekozen om op vaste momenten registraties uit te voeren, zodat de ontwikkeling van ieder kind zorgvuldig gevolgd kan worden. Deze vaste structuur zorgt voor continuïteit en overzicht in de observaties en verslaglegging. Naast de geplande registratiemomenten vinden dagelijks observaties plaats. De pedagogisch professionals volgen de kinderen continu tijdens het spelen en de verschillende activiteiten. Op basis van deze dagelijkse observaties wordt het beeld van ieder kind verrijkt en kunnen eventuele bijzonderheden tijdig worden gesignaleerd.
De formele registraties vinden plaats op de volgende momenten:
- Zeven weken na de startdatum, om een eerste beeld te vormen van het kind binnen de groep.
- Jaarlijks in januari en juni, om de voortgang in ontwikkeling en welbevinden structureel te monitoren.
- Vlak voordat het kind vier jaar wordt, als afrondende registratie ter voorbereiding op de overgang naar de basisschool.
Door op vaste momenten te registreren krijgen wij een goed overzicht van de ontwikkeling van zowel het individuele kind als de hele groep. Dit inzicht helpt ons om de groepsdynamiek in kaart te brengen en te bepalen welk aanbod de groep nodig heeft. Op deze manier sluiten wij onze pedagogische aanpak zo goed mogelijk aan bij de ontwikkelingsbehoeften van de peuters. Daarnaast sluiten onze registratiemomenten aan bij die van de basisschool waarin wij gevestigd zijn. Dit bevordert de doorgaande leerlijn en zorgt voor een soepele overgang van de peutergroep naar het basisonderwijs.

Na de observaties en registraties volgt een oudergesprek waarin de ontwikkelingen van het kind met ouders/verzorgers besproken wordt. In deze voortgangsgesprekken is ruimte voor de sociale-, emotionele- en cognitieve ontwikkeling van het kind. Hoe er gewerkt wordt met het kindvolgsysteem, waarbij observatie, registratie en gespreksvoering belangrijk zijn, staat beschreven in het pedagogisch beleidsplan.

2.9 Samenwerking met ouders

We vinden het belangrijk om vanaf de start ouders te betrekken bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen, om zo partners in de opvoeding te zijn. Daarom proberen we ouders op zoveel mogelijk manieren te betrekken bij de opvang.

Bij de Kleine Beer staat de totale ontwikkeling van elk kind centraal. Een goede samenwerking en afstemming met ouders is essentieel om de ontwikkeling van het kind

optimaal te ondersteunen. Jonge kind professionals onderhouden actief contact met ouders en zijn hun eerste aanspreekpunt. Door middel van wederzijdse communicatie krijgen ouders inzicht in het gedrag en de ontwikkeling van hun kind binnen de peutergroep.

Binnen onze peutergroep hebben wij een diverse ouderpopulatie. De peutergroep bestaat uit gezinnen met een uiteenlopen sociaal-economische, culturele en religieuze achtergronden. Hierdoor bestaat de groep kinderen en ouders uit een diverse mix van achtergronden, waaronder Nederlandse, Turkse, Marokkaanse Antilliaanse, Pakistaanse, Poolse en Syrische roots. Deze culturele rijkdom brengt variatie in normen, waarden, talen en verwachtingen met zich mee.

De Nederlandse taalvaardigheid onder ouders en kinderen varieert sterk. Nederlands is niet altijd de eerste taal en ouders zijn soms beperkt vaardig in het lezen van Nederlandse informatie. Dit heeft invloed op zowel de dagelijkse communicatie als op het begrip van onze inhoudelijke themabrieven, afspraken en informatie over activiteiten en vieringen.

Ons beleid en ons activiteitenaanbod zijn afgestemd op deze kenmerken en richten zich daarom sterk op taalontwikkeling. Binnen het pedagogisch aanbod creëren onze jonge kind professionals een rijke taalomgeving, waarin Nederlandse woorden, begrippen en routines centraal staan. Dit ondersteunt kinderen met diverse thuistalen in het ontwikkelen van een stevige basis voor verdere ontwikkeling en doorstroom.

In de communicatie met ouders streven wij naar toegankelijkheid, duidelijkheid en wederkerigheid. We maken dankbaar gebruik van een Turks en Engels sprekende collega, die een belangrijke rol vervullen in de communicatie met Turkse en Engelssprekende ouders. Daar waar nodig ondersteunen we ouders met visuele materialen, vereenvoudigde teksten of toelichting tijdens breng- en haalmomenten of zetten we een vertaal-app in.

De belangrijkste kansen en uitdagingen liggen in het wederkerig begrip van informatie over thema’s, vieringen en activiteiten. We investeren daarom in heldere communicatie, laagdrempelige uitleg en het actief uitnodigen van ouders om vragen te stellen. Deze benadering draagt bij aan een gelijkwaardige samenwerking met ouders, waarin zij zich welkom, gehoord en betrokken voelen, ongeacht achtergrond of taalvaardigheid.

Op De Kleine Beer hebben wij op verschillende manieren contact over verschillende onderwerpen:
1. Informatie over werkwijze, regels en procedure
2. Informatie-uitwisseling over het kind
3. Informatie over opvallend gedrag/ privacy
4. Ouderparticipatie

Intake en dagelijkse overdracht
Bij inschrijving ontvangen ouders een rondleiding en uitleg over onze werkwijze en regels. In de beginperiode geven wij dagelijks een korte, positieve, terugkoppeling over hoe het kind de ochtend heeft beleefd. Ook daarna blijven we ouders informeren over de dag, het spel en het gedrag van hun kind. We gebruiken de Kwieb-app om ouders op de hoogte te houden van het dagelijkse reilen en zeilen. Via deze app delen we berichten, foto's, praktische informatie en reminders. Zo krijgen ouders een inkijk in de dag van hun kind. Bij uitjes of speciale activiteiten informeren we ouders tijdig via Kwieb en kunnen zij, waar mogelijk, helpen als begeleider. Zo creëren we samen waardevolle ervaringen.

Signaleren en afstemmen
Bij bijzonderheden rondom de ontwikkeling van een kind overleggen we intern en doen indien nodig extra observaties. We betrekken ouders in een vroeg stadium, en indien passend ook de intern begeleider, schoolmaatschappelijk werk of andere externe partners. Altijd in overleg met ouders, met respect voor hun achtergrond en privacy.

Opvoedingsondersteuning
Wanneer ouders behoefte hebben aan opvoedingsondersteuning, denken wij graag mee en geven advies. Valt ons iets op in het gedrag van een peuter, dan bespreken we dit met de ouders en zoeken samen naar een passende aanpak. Als ouders al begeleiding krijgen van een deskundige (zoals het consultatiebureau of een logopedist), kan deze, in overleg, op de groep meekijken en advies geven aan ouders en medewerkers voor een goede begeleiding van het kind.

Ouderbijeenkomsten
Jaarlijks worden ouderbijeenkomsten georganiseerd rondom thema’s die aansluiten bij de ontwikkeling van peuters, opvoeding en verzorging. Ouders worden hierover geïnformeerd via de ouderapp, e-mail en mondelinge communicatie. Zij kunnen zich via de app inschrijven voor deze bijeenkomsten en worden indien nodig persoonlijk benaderd door de mentor van hun kind.

Oudercommissie
Hoewel er momenteel geen actieve oudercommissie is, zetten wij ons aantoonbaar in om deze op te richten, conform de Wet Kinderopvang. We proberen ouders te werven via posters, intakegesprekken, voortgangsgesprekken en via onze Kwieb-app.

Individuele gesprekken
De individuele contacten tussen ouders en jonge kind professional vinden op een aantal vastgestelde momenten plaats:
- *Intakegesprek*
Voor de start vindt een intakegesprek plaats met de toekomstige mentor. Hierbij maken ouders en jonge kind professionals kennis, wordt relevante informatie gedeeld en de plaatsingsovereenkomst getekend.
- *Start peuteropvang*

Op de eerste dag start de peuter iets later, zodat er ruimte is voor een kort kennismakingsgesprek. Bij het ophalen wordt het dagdeel kort geëvalueerd.
- *Halen en brengen*
Tijdens deze momenten is er gelegenheid om praktische of belangrijke informatie uit te wisselen.

- *Ontwikkelgesprekken*
In februari en juni worden ouders uitgenodigd voor een gesprek over de ontwikkeling van hun kind.
- *Contact via app en mail*
Ouders ontvangen regelmatig updates over activiteiten en belangrijke informatie via de app en mail.

Binnen kindercentrum de Kleine Beer maken we gebruik van uitleentassen die gevuld zijn met ontwikkelingsgericht materiaal. Deze materialen stimuleren de motorische, cognitieve, sociale en taalontwikkeling van het kind. Ouders kunnen de tas mee naar huis nemen en op een speelse manier samen met hun kind aan de ontwikkeling werken. De jonge kind professionals bieden de uitleentassen actief aan en geven uitleg over het gebruik van de materialen. Zo versterken we de samenwerking tussen thuis en opvang en stimuleren we de ontwikkeling van het kind ook in de thuissituatie.

Samenwerking met externe partners
Soms hebben peuters op de groep extra ondersteuning of uitdaging nodig in hun ontwikkeling. In zulke situaties is goede communicatie tussen ouders en externe partners van groot belang.

Peutergroep de Kleine Beer onderhoudt korte lijnen met verschillende samenwerkingspartners, zodat we snel en passend kunnen handelen wanneer dit nodig is. Wij werken onder andere samen met:
- Logopediepraktijken van Uniek
- Fysiotherapie van Uniek
- Auris audiologisch centrum
- PPO: Passend Primair Onderwijs
- SZT: Het school zorgteam overleg, waarin diverse externen betrokken zijn bij de ontwikkeling van onze peuters.

Door deze nauwe samenwerking zorgen wij ervoor dat kinderen tijdig de juiste ondersteuning krijgen. Ook worden ouders actief betrokken bij dit proces, zodat we samen kunnen bijdragen aan een optimale ontwikkeling van iedere peuter.